

Met z'n tweeën

De ramp waarbij het textielgebouw Rana Plaza in Bangladesh instortte, kostte vorig jaar meer dan 1100 mensen het leven. Duizenden raakten gewond en getraumatiseerd. Een van hen, Suma Aktar (23), begint nu voor zichzelf, met geld dat *Trouw*-lezers bijeenbrachten door een fairtrade T-shirt te kopen.

TEKST **Astrid van Unen en Mehmet Ülger, Dhaka**

T-shirt €30,-

Naaister €0,18

Een eigen kledingwinkel openen in hun wijk Savar in de Bengaalse hoofdstad Dhaka met hulp van het geld dat lezers van *Trouw* opbrachten door aankoop van een fairtrade T-shirt vorig jaar. Zo'n eigen naaishop is het doel van Suma Aktar (23) en haar man Mintu Abul Basher (27) om weer hun inkomen te verdienen. Ze zullen daar voor zowel kinderen als volwassenen kleding maken, maar bij voorkeur voor vrouwen. In elk geval wil Suma de lokale kleding ontwerpen, de salwar kameez voor vrouwen en de panjabi pajama voor mannen.

Beiden zijn getraumatiseerd door die rampzalige dag op 24 april 2013, toen in Dhaka het textielgebouw Rana Plaza instortte. Suma, omdat ze er werkte en gewond raakte. Mintu, omdat hij urenlang niet wist wat er met zijn vrouw gebeurd was en haar sindsdien bijstaat, tijdens alle angsten en nachtmerries die ze doormaakt. Suma oogt jong; ze is klein en frêle en draagt traditionele kleding in primaire kleuren.

Ze verhaalt over die ene dag, die haar leven volledig op z'n kop zette. Ze doet het met dro-

Suma Aktar begint eigen naaiatelier in haar eigen buurt

ge ogen. Alleen haar friemelende vingers verraden emotie.

Suma werkte sinds drie jaar bij New Wave Style Limited op de zesde verdieping van Rana Plaza als operator, verantwoordelijk voor de naaimachines, vooral voor de knopenmachines. Dat deed ze zes dagen per week, tien uur per dag. Daarmee verdiende ze een maandloon van 5500 taka (55 euro), inclusief overwerk. Het minimumloon in de kledingindustrie in Bangladesh is 5300 taka. "Ik was er gelukkig. Er waren veel mensen met wie ik het kon vinden. Ik kreeg targets en als ik die had gehaald, voelde ik me heel goed."

De dag voor die 24ste april was ze uit het gebouw gestuurd rond lunchtijd, omdat er scheuren in het beton waren ontdekt. Maar op die bewuste ochtend mochten ze van de supervisor weer naar binnen. Het sein zou op veilig staan. "Terwijl ik aan het werk was, kreeg een collega die zwanger was buikpijn. Ik kreeg toestemming om haar naar het toilet te brengen. Om 9.05 uur stond ik daar te wachten, toen ik een luide knal hoorde en ineens veel stof zag opkomen. Ik zag collega's naar de uitgang rennen. Daarna hoorde ik een nog harder lawaai. Ik viel op de grond en viel dieper en dieper, hoorde om mij heen schreeuwen en huilen."

Suma viel flauw en toen ze bijkwam, hoorde ze nog steeds collega's schreeuwen. "Sommigen riepen om water, sommigen smeekten ver-